

Nr 226.

Ankom till riksdagens kansli den 18 juni 1943 kl. 4 e. m

*Utlåtande i anledning av väckta motioner om beredande av kris-
hjälp åt behövande barn.*

(3:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herr *E. Näsström m. fl.* (I: 77) och den andra inom andra kammaren av herr *G. Skoglund* i Umeå *m. fl.* (II: 112) har hemställts, att riksdagen ville *dels* ställa ett anslag på 400,000 kronor till Kungl. Maj:ts förfogande att fördelas och nyttjas efter i motionen angivna och av 1941 års befolkningsutredning tidigare utarbetade grunder, *dels ock* besluta att ifrågavarande extraordinära hjälpverksamhet skall ställas under socialstyrelsens överinseende.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda yrkande, får utskottet, i den mån de ej framgå av utskottets yttrande, hänvisa till motionen II: 112.

1941 års befolkningsutredning har på grundval av framställningar från landshövdingarna i de fyra nordligaste länen den 12 maj 1942 avgivit förslag om förebyggande krishjälp åt barn, främst i norrlandslänen. Utredningen framhöll, att denna hjälp givetvis borde vara av rent tillfällig karaktär samt helt skild från den kommunala fattigvården och barnavården. Hjälpen borde icke få inverka på kommunernas skyldighet att lämna bidrag till barn enligt barnavårds- och fattigvårdslagarna eller föranleda indragning eller minskning av redan utgående understöd. Den enklaste och efter behoven mest anpassningsbara metoden för beredande av förebyggande krishjälp åt barnen i norrlandslänen vore, att staten ställde ett belopp till förfogande för landshövdingarna i de fyra nordligaste länen att efter bedömande av varje enskilt fall användas för ändamålet. Utredningen föreslog ett belopp av 100,000 kronor till envar av landshövdingarna i Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län samt 25,000 kronor till landshövdingen i Jämtlands län, varjämte ett ytterligare belopp av 75,000 kronor föreslogs ställt till Kungl. Maj:ts förfogande såsom beredskap för krishjälp åt barn i jämväl andra län.

Utskottet.

Beträffande medlens användning föreslog utredningen, att de borde komma barnen till godo till främjande av ett gott hälsotillstånd genom bättre näring och bättre beklädnad. I främsta rummet borde därvid ifrågakomma stöd åt koloniverksamhet och annan sommarvistelse för barn samt beredande av läkarhjälp åt barn, som vore i behov därav. Det borde särskilt uppmärk-

sammas, att distriktssköterskorna i samråd med vederbörande läkare ägde goda förutsättningar för att i akuta hjälpfall förmedla hjälp av här ifrågasvarande art direkt till nytta för de behövande. Hjälpverksamheten förutsattes ställd under överinseende av socialstyrelsen.

Utredningens ifrågasvarande förslag, vilka alltfört äro beroende av Kungl. Maj:ts prövning, ha nu upptagits i motionerna I: 77 och II: 112 med allenast den avvikelser, att medlen föreslås ställda till förfogande åt länsstyrelserna i vederbörande län.

Med hänsyn till angelägenheten av att effektiva förebyggande åtgärder vidtagas i syfte att häva genom krisen uppkomna faror för barnens hälsa har utskottet icke kunnat undgå att finna motionerna värda allt beaktande. Utskottet är emellertid icke berett att nu förorda en så omfattande medelsanvisning, som förslaget innebär, helst som frågan är föremål för prövning av Kungl. Maj:t. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t tager det föreliggande ärendet under övertägande och för nästa års riksdag framlägger de förslag i ämnet, som därav må föranledas.

Under återropande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionerna I: 77 och II: 112 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 juni 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson*, *Joh. Nilsson* i Malmö, *Torsten Ström*, *Bernhard Nilsson*, *Bäckström*, *Sven Larsson*, *Bäcklund*, *Karl Andersson*, *friherre De Geer*, *Gustaf Karlsson*, *Ekströmer* och *Persson* i Skabersjö; samt

från andra kammaren: herrar *Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Danielsson*, *Isacsson*, *Hansson* i Rubbestad, *Mårtensson*, *Viklund*, fru *Alvén*, herrar *Pettersson* i Dahl, *Åkerström* och *Eriksson* i Frägsta.
